

Overweging zondag 3 september 2023 – Volgeling zijn

Jaar A, 22^e zondag door het jaar

Jeremia 20,7-9 / Romeinen 12,1-2 / Matteüs 16,21-27

Petrus bedoelde het zo goed. Hij wilde Jezus in bescherming nemen, hem het kruis besparen. En wat deed Jezus? Hij werd kwaad! Petrus begreep niet dat Jezus niet zomaar wilde lijden, maar zijn opdracht trouw wilde zijn en bereid was het lijden als logische consequentie te aanvaarden.

Ons wordt tegenwoordig voorgespiegeld dat we zelf belangrijk zijn, dat we eerst voor onszelf moeten zorgen, dat alle verantwoordelijkheid bij onszelf ligt, dat we gelukkig moeten zijn en altijd gelukkig kunnen zijn. De wereld draait echter niet om onszelf, maar om Gods liefde voor ons. En die liefde gaat mee tot op het kruis.

God maakt geen onderscheid – wij doen dat. Wij bouwen maatschappijen op waarin iedereen voor zichzelf leeft, waarin niet iedereen gelijke kansen en rechten heeft, waarin niet iedereen tot zijn recht komt. Zo leven wij en laten wij elkaar leven in ballingschap.

Hoe maken wij daar weer een samenleving van? Hoe blijft daar ruimte voor samen leven, voor solidariteit, bescheidenheid, gematigdheid, verbondenheid?

Wij verlangen allemaal naar geluk; naar een eerlijke, schone wereld, naar een wereld van vrede. Maar laait daar een vuur voor in ons hart? Hoe maken we dat waar?

Jezus komt met een antwoord: door onszelf te verloochenen en ons kruis op te nemen.

Zelfverloochening. Dat betekent letterlijk: ontrouw worden aan jezelf, jezelf offeren. Maar jezelf verloochenen is ook: niet jezelf centraal stellen, maar trouw zijn aan de ander en de Ander: aan onze medemens en aan God.

Jezelf verloochenen betekent niet dat we dan nooit meer gelukkig zullen zijn. Het is niet jezelf wegcijferen ten koste van jezelf, niet jezelf naar beneden halen - maar actief alles van jezelf willen geven. Met een open hart, vanuit een heilig moeten waarvan we weten dat het Goed is, waarvan we weten dat het God is.

Je leven geven is je liefde geven. En daarmee kunnen we flink worstelen, net als Jeremia.

Als we Jezus willen volgen, moeten we dat doen: opstaan tegen ongerechtigheid, blijven werken aan vrede, samen delen. Want we zijn hier niet om het alleen voor onszelf zo goed mogelijk te maken, maar om gerechtigheid voor ieder van ons.

Zelfverloochening is dat we onszelf niet zo belangrijk moeten vinden, maar dat we Gods schepping belangrijk vinden, inclusief onszelf én onze medemens. Van 1 september tot 4 oktober is het de Periode van de Schepping. Een mooie aanleiding voor deze opdracht om elkaar lief te hebben en God boven alles.

We moeten net als Jeremia onszelf in de strijd gooien. Met ons hele hebben en houden, met onze hele ziel en zaligheid ons inzetten voor de goede zaak: voor gerechtigheid, voor vrede, voor het nieuwe Jeruzalem. We moeten het willen! En voelen! En doen!

Dat vraagt zelfreflectie, worstelen met je eigenbelangen, bidden en afwegingen maken. En uiteindelijk: kiezen.

Jezus volgen naar dat nieuwe Jeruzalem vergt inzet, zelfverloochening en trouw. Geen slachtofferschap maar commitment. Vurige, hartstochtelijke betrokkenheid.

Onderweg naar Jeruzalem gaan de lammen weer lopen, de blinden weer zien en de doden weer opstaan. God wil niet dat we ons leven op het spel zetten, maar dat we kiezen voor het leven, nieuwe mensen worden.

Zo worden we geroepen om in beweging te komen en op te staan tegen onrechtvaardigheid, tegen machtspelletjes, uitsluiting en vervuiling.

Zo worden we geroepen om onze ogen daar niet voor te sluiten.

Zo worden we geroepen om méé te gaan met Jezus, op weg naar Jeruzalem. Jeruzalem, de stad van vrede, eindpunt en beginpunt. Plaats van kruisiging en plaats van opstanding.

Die weg naar Jeruzalem, naar vrede, is vol moeilijkheden, maar ook vol mogelijkheden om de wereld beter te maken. Ons oude, gemakzuchtige leven afleggen en mensen genezen met onze liefde, naar mensen luisteren die eenzaam zijn, rust nemen waar haast is, opstaan tegen onrecht en zorg dragen voor onze leefomgeving.

Niet omdat we aandacht willen, niet omdat we onszelf zo goed vinden, maar omdat we liefhebben. Niemand leeft voor zichzelf. Niemand sterft voor zichzelf. Dat is wat Jezus ons voorleeft: we moeten liefhebben en daar alles voor over hebben. Liefde wijst nooit naar zichzelf. Liefde is altijd gericht op de ander. Liefde heeft een open hart. Met die inzet zijn we zelf die levende, heilige offergave waar Paulus het over heeft.

En zijn we bereid om onderweg ons kruis op te nemen? Het aanvaarden van ons kruis is loslaten van plannen en verwachtingen, loskomen van onze ik-gerichtheid, aanvaarden van onze beperkingen. Ons leven verliezen zoals wij het bedacht hebben.

Jezus bedenkt een ander leven voor ons: hij wil niet dat we slachtoffers zijn, hij wil niet perse dat wij bereid zijn te lijden, maar hij voorziet dat lijden als zo'n nieuwe mens niet altijd uit de weg te gaan is.

Petrus wil Jezus voor lijden behoeden, wat heel natuurlijk is. Maar Jezus wil dat we inzien dat God ons óók in ons lijden, ook in onze moeilijkheden nabij is; dat God ons ook dan nooit alleen laat. Want ook voor ons zullen er Simons van Cyrene zijn die ons onderweg helpen ons kruis te dragen en ook voor ons zullen er Veronica's zijn die onze tranen drogen. En ook wij kunnen Simons en Veronica's zijn voor anderen. Zo zijn we allemaal met elkaar verbonden.

Het kruis aanvaarden betekent niet dat we het alleen hoeven dragen, de weg niet alleen hoeven gaan. Het kruis is niet het einde.

Zelfs tijdens zijn kruisweg roept Jezus de moeders van Jeruzalem nog op te blijven bouwen aan vrede, Hem te blijven volgen. Zo belangrijk is het voor God dat wij ijverig doorgaan, doorwerken aan vrede, zorgen voor elkaar. In lief en in leed. Wat er ook gebeurt.

Zo worden wij andere mensen. Mensen met een nieuwe visie! God is met ons, tot het einde toe, want als we ons aan God gewonnen geven, dan wint de liefde.

Laat Zijn trouw aan ons ook onze trouw aan Hem zijn.

Amen.